

Cyprian Kamil
Norwid

WIEŚCI SZKOLNE

MARZEC 2018

Z ŻYCIA SZKOŁY

Zbliżają się najważniejsze liturgicznie święta w roku, Wielkanoc.

Z tej okazji życzymy sobie dużo zdrowia, pogody ducha, szczęścia oraz wszelkiej pomyślności, no i oczywiście odwiedzin wielkanocnego Zajączka i bardzo mokrego Dyngusa.

Redakcja:

Nadzór nauczycielski: Aneta Brzóska, Dorota Doroszkiwicz

Masz coś do powiedzenia! Chcesz by inni uczniowie zobaczyli Twoje wiersze, opowiadania, komiksy, rysunki, itp..! Zgłoś się do biblioteki szkolnej, pani Anety Brzóska albo swojego wychowawcy!

Żadna praca nie zostanie pominięta.

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

W TYM

NUMERZE:

Z Życia Szkoły 1

Konkurs „Warszawska Syrenka” 2

Dzień Pomysłów na Zdrowy Styl Życia 3-5

Idą Święta! 6-7

Kraszanki, pisanki, jaja malowane. 8

Konkurs „Warszawska Syrenka”

14 marca 2018r. w Gminnym Centrum Kultury w Dąbrówce odbyły się gminne eliminacje do konkursu Warszawska Syrenka. Konkurs ten jest w kalendarzu imprez szkolnych jednym z najważniejszych. Organizuje go Ośrodek Kultury w Zielonce. Udział w nim biorą zarówno najmłodszy uczniowie klas I-III, jak i ci najstarsi uczniowie szkoły podstawowej, a także gimnazjum. Uczestnicy prezentują przed komisją dwa utwory liryczne, bądź fragmenty prozy o wysokich walorach literackich. W szkolnym etapie najlepsi okazali się: Wojciech Mędrzycki, Dominika Podgórna, Natalia Jankowska, Daria Średnicka i Jakub Dyjak. Na przesłuchaniu w GCK najbardziej spodobała się interpretacja Natalii Jankowskiej, która zajęła II miejsce w gminie w kategorii klas 4-6. Prezentowała utwór Adama Asnyka „Do młodych”. Nie jest to pierwszy sukces młodej artystki i miejmy nadzieję, że nie ostatni. Wyróżnieni zostali Jakub i Wojtek. Wszystkim uczestnikom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów na scenie i dobrych wyborów.

Dzień Pomysłów na Zdrowy Styl Życia

Już od dawna w pierwszy dzień wiosny w naszej szkole zgodnie z planem pracy szkoły organizowany jest Dzień Pomysłów na Zdrowy Styl Życia.

W tym roku miał on głównie charakter wewnątrzklasowy.

Wychowawcy w swoich klasach omówili zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia i razem z uczniami przygotowali zdrowe dania i je skosztowali.

Ale było smacznie!

I zdrowo!

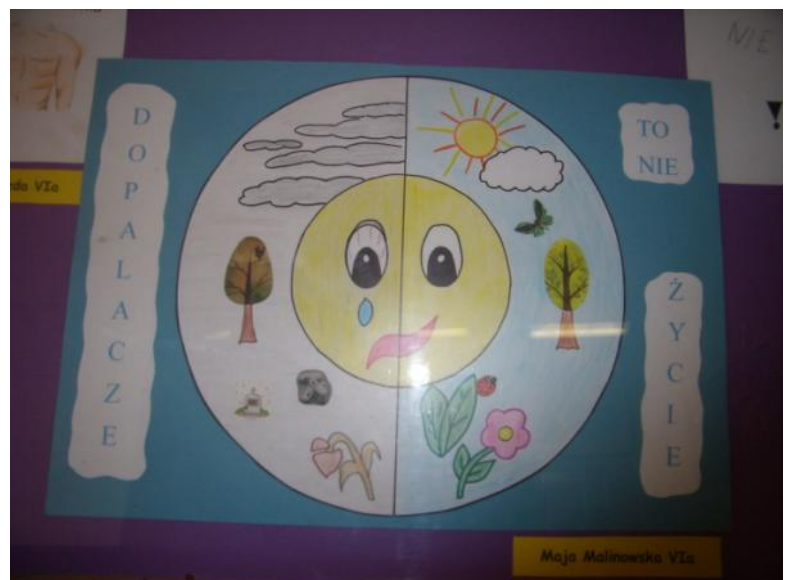
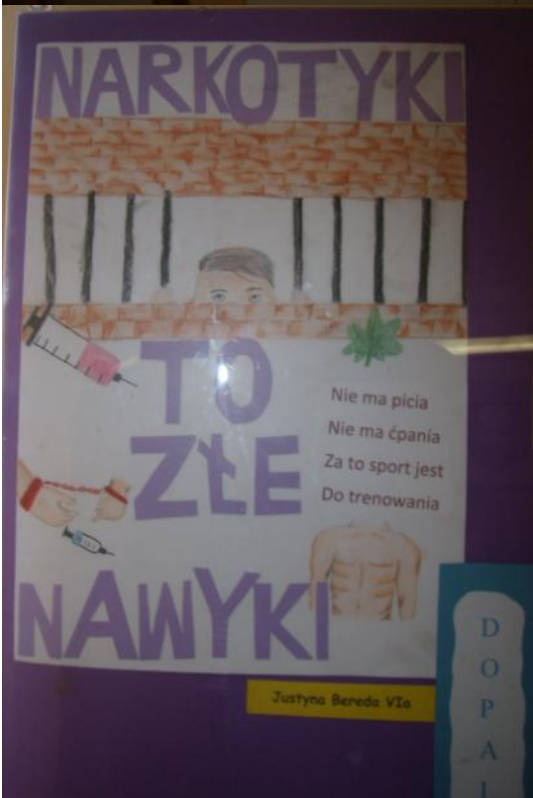

O godzinie 10.00 cała społeczność szkolna spotkała się na hali sportowej, gdzie uczniowie klasy 5b zaprezentowali przygotowane pod opieką pani Kamili Skibniewskiej przedstawienie o tematyce prozdrowotnej.

Wręczono także nagrody za udział w konkursach profilaktycznych.

Nagrodzone prace prezentowano na wystawie. Pomysłodawczyniami akcji były pani Anna Królik, pedagog szkolny i pani Ewelina Chmiel, psycholog szkolny.

IDA ŚWIĘTA!

Wielkanoc wiąże się z wieloma tradycjami, sięgającymi nawet XIV wieku. Jest nie tylko ważna ze względu na duchowy wymiar. Jest to bowiem czas, kiedy przyroda na nowo budzi się do życia. Jakie wielkanocne zwyczaje panują w Polsce? Oto one!

Wiosenne porządki

Dawniej początek wiosny był idealną okazją do wielkich porządków. Sprzątało się mieszkania, malowało domy, robiło się świąteczne dekoracje i przyozdabiało nimi pomieszczenia. Nadal panuje zwyczaj sprzątnia domu tuż przed Wielkanocą. Wedle starego zwyczaju, wszyscy domownicy muszą przyłożyć się do porządków.

Wielki Tydzień

Wielki Tydzień rozpoczyna się wraz z Niedzielą Palmową. Dawniej zwana "Kwietną" lub "Wierzbową", stanowi bardzo ważny dzień w religii chrześcijańskiej. Symbolizuje wjazd Jezusa do Jerozolimy. W Niedzielę Palmową należy udać się do kościoła w celu poświęcenia tzw. palemki. Są one wykonane z gałązek wierzby, ozdobionych bukszpanem i kwiatami. Kiedyś poświęconą palemką uderzało się lekko każdego z domowników. Następnie umieszczano ją za obrazem lub nad drzwiami. Miało to chronić przed burzą oraz ogniem. Tradycją w niektórych regionach było także "Topienie Judasza". W Wielką Środę brano słomianą kukłę symbolizującą Judasza i wleczono przez całą wieś. Mieszkańcy obrzucali ją kamieniami, wrzucali do wody, a na końcu topili.

Wielkanocne palmy

„Topienie Judasza”

Triduum Paschalne

W Wielki Czwartek zaczyna się Triduum Paschalne. Z ołtarza znikają wszelkie przedmioty, a dzwony milkną aż do czasu zmartwychwstania. Następnie w Wielki Piątek odbywają się Drogi Krzyżowe, podczas których składa się ciało Chrystusa do grobu. Tego dnia obowiązuje ścisły post. Jedną z dawnych tradycji było zakopywanie żuru i śledzia, które były typowo postnymi potrawami. Istniał również zwyczaj przybijania śledzi do drzewa. Za dawnych czasów w Wielką Sobotę spryskiwano dom wodą na znak pomyślności. Palono leszczykę, a jej popiół rozrzucono przy pierwszej orce, na znak dobrobytu.

Obecnie w Wielką Sobotę święcone są nie tylko świąteczne pokarmy, ale i woda, ogień oraz cierń.

Ozdobione bukszpanem koszyki powinny zawierać:

- baranka - symbol zmartwychwstałego Jezusa
- jajka - symbol rodzącego się życia
- chleb - symbol ciała Chrystusa, dobrobytu i pomyślności
- chrzan - symbol męki Pańskiej
- sól - istota prawdy
- ser - symbol pojednania człowieka z naturą
- babkę - symbol umiejętności.

Wszelkie prace domowe, takie jak sprzątnięcie czy gotowanie potraw wielkanocnych, powinno zostać zakończone przed poświęceniem koszyczka.

Niedziela Wielkanocna

W Wielką Niedzielę nie może zabraknąć stołu przykrytego białym obrusem. Na śniadanie zazwyczaj są: żurek, biała kielbasa, pasztety, pieczenie oraz szynki. Konieczne są również wielkanocne ciasta, takie jak mazurki czy babki. W niektórych regionach po świątecznym śniadaniu następuje tzw. zajączek wielkanocny - czyli szukanie drobnego upominku ukrytego gdzieś w domu.

Śmigus-dyngus

Śmigus-dyngus, czyli Wielkanocny Poniedziałek, polega na wzajemnym oblewaniu się wodą. Dawniej obowiązywało także uderzanie się wierzbowymi gałązkami (tzw. śmingus). Aby uniknąć śmingusa, można było wykupić się pisankami, słodyczami lub pieniędzmi. To właśnie jest tzw. dyngus.

Tradycyjne świąteczne potrawy to:

- żurek – czyli barszcz biały,
- kielbasa – zwykle biała, na ciepło,
- szynka wędzona w jałowcowym dymie,
- ćwikła z chrzanem,
- pieczone mięso,
- własnoręcznie wykonana babka,
- mazurek z artystycznymi dekoracjami,
- pascha,
- kołacz,
- sernik (kiedyś zwany przekładańcem).

Wielkanocne zwyczaje ludowe

W niektórych podkrakowskich wsiach zachował się ludowy zwyczaj **Siudej Baby**. Związany ze słowiańskimi obrzędami wypędzania zimy. Według pogańskiej legendy, w świątyni pod Kopcową Górą strzegła ognia kapłanka, która wychodziła z niej tylko raz do roku – wraz z nadejściem wiosny, by poszukiwać swojej następczyni. W obawie przed wybraniem, panny chowały się, gdzie tylko mogły! Siuda Baba jest cała czarna, bo przez cały rok pilnowała ognia w świątyni! Tradycyjnie za niechlujną i usmoloną Siudą Babę przebiera się mężczyzna, który w towarzystwie Cygana i paru krakowiaków zbiera datki wśród mieszkańców. Poczernienie twarzy przez Siudą Babę to dobra wróżba, zwiastująca pomyślny przyszły rok, a pannie ma przynieść szybkie zamążpójście.

Kurek dyngusowy to kolejny ludowy zwyczaj, obchodzony w Poniedziałek Wielkanocny. Na początku wykorzystywano do tego żywego koguta, a z czasem jego miejsce zastąpił sztuczny ptak, wykonany z gliny lub upieczony z ciasta, obklejony pierzem. Młodzieńcy wozili na wózku przystrojonego koguta i tak obchodzili domy w całej wsi. Młodzi chłopcy śpiewali, zbierali datki, polewali panny wodą, a wszystko miało charakter „załotów” do panien na wydaniu.

Pucheroki to tajemniczo brzmiący zwyczaj wielkanocny, który do dnia dzisiejszego obchodzony jest w Krakowie i w jego okolicach w czasie Niedzieli Palmowej. Dlaczego „pucheroki”? Nazwa ta wywodzi się od łacińskiego słowa „puer”, czyli „chłopiec”, a zwyczaj odnosi się do dawnych kwest krakowskich żaków. Żacy wygłaszali w kościołach żartobliwe oracje i komiczne rymowanki. Z uwagi na niewybredne żarty chłopców, zakazano ich wystąpień w miejskim kościele, ale wtedy żacy przenieśli się na podkrakowskie wsie.

Śmiguśnioki – oblewają z sikaw zrobionych domowymi sposobami oraz z wiader wszystkich napotkanych przechodniów. Tak kaze tradycja kultywowana w regionie Limanowej. Dawniej, w tych stronach „lany” poniedziałek nazywany był „śmiguśnym”. Kilku, a nawet kilkusobowe grupy Słomioków, zaczynały swój obchód z nastaniem świtu i biada było temu, kogo spotkali na swojej drodze. Przebierańców w charakterystycznych słomianych czapach trzeba było omijać z daleka.

KRASZANKI, PISANKI, JAJA MALOWANE

Malowane jaja to nieodzowny symbol świąt Wielkiej Nocy. Chyba nikt nie wyobraża sobie wielkanocnego koszyczka bez nich. Wspólne malowanie jaj to nie tylko tradycja, ale także dobra zabawa. Obok baranka, króliczka i kurczaczka to jedno z najbardziej wymownych haseł kojarzących się nam z tymi właśnie świętami.

Pisanki to jaja ozdabiane techniką woskową (batikową). Polega ona na nałożeniu wzoru z roztopionego wosku za pomocą pisaczka, czyli patyczka z wbitym szpilką. Macza się go w gorącym wosku i nakłada na jajko. Kiedy pisanka wysycha wkłada się ją do barwnika, aby nabrała kolorów. Ta forma ozdabiania jest także popularna na Lubelszczyźnie i Białostocczyźnie. W rejonie Białegostoku wprowadzono pisanki wielobarwne. Jak je wykonać? Wosk należy zdejmować stopniowo, dzięki czemu po kolejnych barwieniach na jajku pojawiają się nowe kolory.

Ciekawą odmianą są **kraszanki**. Nazwa kraszaneek wzięła się od metody barwienia jaj tzw. kraszenia, które polegało na farbowaniu na jednokolorowo bez wzoru. Jaja barwiono w naturalnych barwnikach roślinnych, łupiny z cebuli w dawały odcienie żółci, brązu i czerwieni, sok z buraków kolor różowy, płatki nagietka kolor niebieski, natomiast wywar z kory dębowej kolor czarny. Tak zabarwione jaja zdobi się także wzorami, które są wyskrobywane ostrym narzędziem na skorupce. Jajka zdobione tą techniką noszą nazwę **drapanek**.